

عنوان مقاله:

ماگماتیسزم ژوراسیک و کرتاسه در ناحیه مری- اسبکشان، شمال- شمال باختر زیر پهنه درونه- کاشمر (خارتوران)

محل انتشار:

فصلنامه علوم زمین، دوره 19، شماره 76 (سال: 1389)

تعداد صفحات اصل مقاله: 11

نویسندگان:

رضا کهنسال - سازمان زمین شناسی و اکتشافات معدنی کشور، تهران، ایران.

صدیقه ذوالفقاری - سازمان زمین شناسی و اکتشافات معدنی کشور، تهران، ایران.

مهرداد قهرایی پور - سازمان زمین شناسی و اکتشافات معدنی کشور، تهران، ایران

خلاصه مقاله:

این منطقه بخش کوچکی از ناحیه ساختاری سبزوار است که در بین استان های سمنان و خراسان رضوی جای دارد. در این ناحیه سن کهن ترین سنگ های رسوبی، ژوراسیک میانی است و همراه با آنها افق هایی از گدازه های ریولیتی - ریوداسیتی با گرایش کلسیمی- قلیایی وجود دارند. پیدایش نخستین گدازه های بازالتی با گرایش قلیایی همراه با دایک های دیابازیک در کنار افق هایی از سنگ آهک های کرتاسه پایین بوده است. از طرفی، حجم بسیار زیادی از گدازه ها و دایک های اسیدی با ترکیب ریوداسیتی- داسیتی، گدازه ها و دایک های میانه با ترکیب تراکی آندزیتی، و دایک های بازیک با ترکیب بازالتی با گرایش کلسیمی- قلیایی در کنار انبوهی از سنگ آهک های پلاژیک کرم رنگ مایل به صورتی در پایان کرتاسه بالا نمایان شده است. مجموعه سنگ های یاد شده با رخنمون هایی از سنگ های رسوبی پالئوسن پوشیده شده اند. بررسی نمودارهای تغییرات عنصری هارکر بیانگر تاثیر فرایند آلاش ماگمایی در کنار تفریق ماگمای بازیک از گوشته ای تهی شده است، که توسط نمودارهای عنکبوتی تایید می شود. جایگاه زمین ساختی سنگ های آتشفشانی ژوراسیک میانی و کرتاسه بالایی بیانگر سنگ های آتشفشانی کمان آتشفشانی و همزمان با برخوردی است که به ترتیب بر اثر سازوکار جنبش های زمین ساختی سیمین میانی و لارامید ایجاد شده است. با این حال پیامد فاز کوهزایی اتریشین در منطقه مری به تشکیل سنگ های آتشفشانی بازیک کرتاسه پایین با جایگاه درون صفحه قاره ای منجر شده است که در نمودارهای عناصر کمیاب نمایان شده است. در گامه های پایانی کرتاسه و آغاز سنوزویک جنبش کوه زایی لارامید در چهره یک فاز فشارشی سبب بسته شدن حوضه رسوبی مورد سخن، چین خوردگی و خروج آن از آب شده است. تنها در ناحیه مری نبود بخش های نفوذی مربوط به یک پیکره افیولیتی بالغ، وجود سنگ های آتشفشانی و رسوبی در بالاترین بخش های این پیکره، و از طرف دیگر حضور گسل های فشاری و راستالغز با سازوکارهای مهم و همسان با گسل درونه نشانگر زمین درزهای کهن و بسته شدن زود هنگام این بخش از ناوه درونه - کاشمر و تشکیل آمیزه رنگین در این ناحیه بوده است.

کلمات کلیدی:

سبزوار، ناوه درونه - کاشمر، آلودگی ماگمایی، سیمین میانی، اتریشین، لارامید، آمیزه رنگین

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1392215>

